

Polska i My

Biuletyn Szkoły Języka Polskiego im. Jana Pawła II w Sao Paulo

Ano 3 n° 4

A “Polônia e Nós” - Boletim da Escola de Língua Polonesa João Paulo II em São Paulo
VI-VIII/2012

1 czerwca - Dzień Dziecka

DZIEŃ DZIECKA

e-prezent.pl

„Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka.”

Jan Paweł II

W Polsce, podobnie jak w wielu innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej, 1 czerwca obchodzi się Międzynarodowy Dzień Dziecka. To radosne święto wszystkich dzieci istnieje od ponad pół wieku i już na stałe wpisało się do kalendarza dni świątecznych. W wielu innych krajach obchodzone jest jako Dzień Praw Dziecka lub Powszechny Dzień Dziecka w dniu 20 listopada. Data ta, jest upamiętnieniem uchwalenia w 1959 roku Deklaracji Praw Dziecka oraz Konwencji o Prawach Dziecka z 1989 roku.

Ale dziecięce święto znane było już znacznie wcześniej. Ten szczególny dzień, dedykowany dzieciom miał uświadaczać i przypominać dorosłym, że dziecko nie jest przedmiotem. Ma prawo nie tylko do życia, ale też ochrony i pomocy. Gwarantem tego była podpisana w 1924 roku, w Genewie Deklaracja Praw Dziecka. Na wniosek Międzynarodowego Związku Pomocy Dzieciom, Liga Narodów reprezentowana przez przedstawicieli ponad 50 krajów, przyznała wówczas dzieciom prawa, których nie miały nigdy wcześniej. Stały się one przełomem na drodze do uznania dzieci za pełnoprawnych obywateli społeczeństwa.

W 1949 roku Światowa Federacja Kobiet Demokratycznych, dzień 1 czerwca uznała za najbardziej odpowiedni do zwrócenia uwagi całemu światu na problemy dzieci. Inicjatywę natychmiast podjęły ówczesne kraje socjalistyczne, które wprowadzenie do kalendarzy na stałe tego święta potraktowały jako propagandowe narzędzie walki politycznej systemów.

W Polsce data ta również się przyjęła i dzisiaj wszystkie maluchy w kraju nad Wisłą wiedzą, że 1 czerwca obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Dziecka i to świętowany bardzo uroczystie.

Z kolei, Organizacja Narodów Zjednoczonych rezolucją z września 1954 roku, zaleciła państwom członkowskim ustanowienie święta dedykowanego dzieciom, ale pozostawiła im wolny wybór konkretnej daty. Tak więc święto wprowadzono w kolejnych krajach. W większości z nich przyjęto dzień 20 listopada – dla podkreślenia

cd. str. 2

10 de junho - Dia da Criança

sanzovo.wordpress.com

“A preocupação com a criança é o primeiro teste e fundamental da relação do homem com o homem”

João Paulo II

Na Polônia, como em muitos outros paízes da Europa Centro-Oriental, em 1° de junho se celebra o Dia Internacional da Criança. Esta festa alegre de todas as crianças existe há mais de meio século e foi introduzida de modo permanente no calendário, como feriado. Em muitos outros paízes, é comemorado em 20 de novembro como o Dia dos Direitos da Criança ou Dia das Crianças. Esta data lembra a adoção da Declaração dos Direitos da Criança, em 1959, e a Convenção dos Direitos da Criança, em 1989.

Mas a festa das crianças já era conhecida muito antes. Este dia especial dedicado às crianças devia esclarecer e lembrar aos adultos, que a criança não é um item. Tem direito não só à vida, mas também à proteção e assistência. A garantia disto era a Declaração dos Direitos da Criança, assinada em Genebra, em 1924. A pedido da Federação Internacional de Ajuda às Crianças, a Liga das Nações, representada pelos enviados de mais de 50 paízes, reconheceu os direitos das crianças, direitos estes que elas nunca tiveram antes. Tornaram-se um avanço no sentido de reconhecer as crianças como cidadãos da sociedade e com todos os seus direitos.

Em 1949, a Federação Mundial das Mulheres Democráticas considerou 1° de junho como o mais adequado para chamar a atenção de todo o mundo para os problemas das crianças. A iniciativa foi imediatamente aceita em todos os paízes socialistas, que introduziram este feriado de modo permanente nos calendários e o consideraram como ferramenta de propaganda da luta política dos sistemas.

Na Polônia, esta data também foi adotada e hoje todas as crianças no país à beira do Vístula sabem que em 1° de junho é comemorado o Dia Internacional das Crianças e celebrado de modo muito solene.

A Organização das Nações Unidas, por sua vez, em ato de setembro de 1954, recomendou que os Estados-Membros estabeleçam feriados dedicados às crianças, mas deixou-lhes a livre escolha de uma data específica. Assim, o feriado foi introduzido em todos os paízes. A maioria deles aprovou o dia 20.XI para salientar o aniversário da

cont. pág. 2

„1 czerwca - Dzień Dziecka” cd.

rocznicy uchwalenia Deklaracji Praw Dziecka.

W obu przypadkach inicjatywa ustanowienia Dnia Dziecka nie była więc wolna od zabarwienia politycznego. Ważne jest to, że bardzo pomogła dzieciom. Samo już określenie i wyznaczenie konkretnego dnia (1 czerwca lub 20 listopada) sprzyjało licznym inicjatywom na rzecz poprawy sytuacji dzieci, ich warunków socjalno-bytowych, edukacji i norm prawnych. Powstało przy tym wiele organizacji humanitarnych, niosącym pomoc dzieciom na całym świecie, zbierających dla nich fundusze. Wdrożono w życie wiele uchwał o międzynarodowej współpracy i pomocy. Obecnie, kraje prześcigają się w rywalizacji o podniesienie i poprawę standardów oraz zapewnienie dzieciom jak najlepszych warunków rozwoju. Wszystkie cywilizowane państwa starają się o to, aby każdy dzień roku uczynić dniem naszych pociech. Ciągłe podkreśla się prawa dziecka do godnego życia, nauki i zabawy.

Pamiętajmy jednak, że nadal istnieją miejsca, gdzie się o tym zupełnie zapomina.....

Redakcja Biuletynu życzy - wszystkim Dzieciom - aby Międzynarodowy Dzień Dziecka trwał nie tylko 1 czerwca, 20 listopada czy też jak w Brazylii 12 października, ale obchodzony był przez cały kalendarzowy rok.

Opracowano na podst. źródeł internetowych

1 de junho – Dia da Criança cont.

adoção da Declaração dos Direitos da Criança.

Em ambos os casos, a iniciativa para o estabelecimento do Dia da Criança não ficou livre da coloração política. O importante é que ajudou muito as crianças. A própria identificação e designação de um dia específico (1° de junho ou 20 de novembro) incentivou uma série de iniciativas destinadas a melhorar a situação das crianças, suas condições sociais e de vida, a educação e as normas legais. Foram formadas muitas organizações humanitárias ao redor do mundo, de ajuda para as crianças, levantando fundos para elas. Entraram em vigor muitas resoluções sobre a assistência e cooperação internacional. Atualmente, os países competem para aumentar e melhorar os padrões e assegurar melhores condições para o desenvolvimento das crianças. Todos os países civilizados esforçam-se para que cada dia do ano seja o dia de nossos filhos. Constantemente se salienta o direito da criança a uma vida digna, ao aprendizado e à diversão.

Lembremo-nos, no entanto, que continuam existindo lugares onde isso é completamente esquecido ...

A todas as Crianças, a **Redação do Boletim** deseja, que o Dia Internacional da Criança não seja só no dia 1° de junho, 20 de novembro ou 12 de outubro como no Brasil, mas que seja festejado todos os dias do calendário anual.

Texto baseado em fontes da Internet

JANUSZ KORCZAK,
prawdziwe nazwisko Henryk Goldszmit
Lekarz, psiarz, publicysta i pedagog (1878
– 1942)

*“Kiedy śmieje się dziecko –
cały świat się śmieje”*

Nie można jednoznacznie potwierdzić, dokładnego roku urodzenia, tego wspaniałego pedagoga gdyż prawdopodobnie zaniedbano formalności metrykalnych. Urodził się w roku 1878 (inne źródła podają 1879), w rodzinie zamożnego adwokata Józefa Goldszmita i Cecylii Goldszmit z domu Gębickiej.

W tym roku przypadają dwie ważne rocznice związane z postacią Janusza Korczaka; 70. rocznica śmierci w obozie zagłady w Treblince i 100. rocznica założenia przez niego Domu Sierot przy ulicy Krochmalnej w Warszawie (obecnie ul. Jaktorowska).

We wrześniu 2011 roku Sejm RP podjął uchwałę ustanawiającą rok 2012 Rokiem Janusza Korczaka, który był nie tylko wspaniałym pedagogiem, ale też wielkim działaczem na rzecz praw dziecka. Z zawodu lekarz, jednocześnie pisarz, autor wielu książek dla dzieci, w tym tej chyba najbardziej znanej - "Król Maciuś Pierwszy".

Lata szkolne Korczak spędził w ośmioklasowym gimnazjum w warszawskiej dzielnicy Praga. Była to oczywiście szkoła rosyjska, o żelaznej dyscyplinie, w której nawet religię i język polski wykładano po rosyjsku.

cd. str. 3

JANUSZ KORCZAK,
nome verdadeiro Henryk Goldszmit
Médico, escritor, publicista e pedagogo
(1878 – 1942)

*„Quando uma criança sorri –
todo o mundo sorri”*

Não é possível confirmar, com certeza, o ano exato do nascimento deste pedagogo magnífico, pois provavelmente as formalidades de registro não foram obedecidas. Nasceu em 1878 (outras fontes dão 1879), na família de um advogado rico Joseph Goldszmit e Cecilia Goldszmit nascida Gębicki.

Este ano ocorrem dois aniversários importantes, associados com o personagem de Janusz Korczak; o septuagésimo aniversário de sua morte no campo de concentração de Treblinka e o centésimo da fundação da Casa dos Órfãos na rua Krochmalna em Varsóvia (agora rua Jaktorowska).

Em setembro de 2011, o Senado da República da Polônia instituiu 2012 como o ano de Janusz Korczak, que era não só um pedagogo espetacular, mas grande ativista para as causas dos direitos da criança. De profissão era médico, bem como escritor, autor de vários livros para crianças, incluindo "Rei Mateusinho Primeiro", talvez o mais conhecido.

Korczak passou os anos escolares no ginásio de oito classes no bairro Praga, em Varsóvia. Era, é claro, uma escola russa, com disciplina férrea, em que mesmo a

cont. pág. 3

„Janusz Korczak” cd.

Uczniowie i nauczyciele nosili jednolite, sukienne mundury. Był obowiązek chodzenia w specjalnych uczniowskich czapkach, które nad daszkiem miały rosyjskie litery „PG”, czyli *Praskaja Gimnazja*.

Młody Henryk Goldszmit (później J. Korczak) wychowywał się w trudnych warunkach materialnych. Po śmierci ojca jako uczeń V klasy, aby pomóc w utrzymaniu rodziny, udzielał korepetycji. Miał wtedy 15-16 lat.

W roku 1898 rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Cesarskiego w Warszawie. Latem 1899 roku Janusz Korczak wyjechał, w celach naukowych, do Szwajcarii. Tam też szczególnie zainteresował się szkolnictwem, szpitalami dla dzieci i bezpłatnymi czytelniami gazet i pism dla nich przeznaczonych.

W 1905 roku, po otrzymaniu dyplomu lekarza, podjął pracę w Szpitalu dla Dzieci przy ul. Śliskiej 51 w Warszawie. Współpracował z Samuelem Goldflamem, z którym rozpoczął szeroką działalność społeczną. W 1907 roku, wyjechał na rok do Berlina aby uzupełnić swą wiedzę medyczną. Odbывał praktyki w klinikach dziecięcych, zwiedzał różne zakłady i placówki wychowawcze. Już w roku 1911 podjął decyzję, że nie założy własnej rodziny. Był członkiem i współorganizatorem grupy założycielskiej Haszomer Hacair, żydowskiej organizacji skautowej w Wiedniu.

W roku 1912 Janusz Korczak razem ze Stefanią Wilczyńską założył *Dom Sierot* dla dzieci żydowskich przy ul. Krochmalnej, a następnie w 1919 r., sierociniec dla dzieci polskich - *Nasz Dom* przy ul. Kasprowicza w Warszawie. W obu tych ośrodkach stosował nowatorskie metody pedagogiczne.

Ten wspaniały opiekun i wychowawca posiadał znakomite wyczucie dziecięcej psychiki. Jego pełna szacunku i zaufania postawa stała się filarem pedagogicznego systemu, łączącego zasadę kształcenia i kierowania dziećmi z zasadą ich samodzielności. Żądał przy tym nie tylko równouprawnienia dziecka, ale też poważnego traktowania jego spraw, przeżyć i problemów. Żądał wychowania w umiłowaniu piękna, dobra, miłości i wolności.

W latach 1926-1930 był redaktorem „Małego Przeglądu” - eksperymentalnego pisma dla dzieci. W obronie praw dziecka prowadził także szeroką działalność popularyzatorską za pośrednictwem radia.

Wierność swoim poglądom J. Korczak potwierdził własnym życiem. Wraz ze swoimi wychowankami, w 1942 roku zginął w niemieckim obozie zagłady w Treblince. Pomimo, że miał możliwość ucieczki z getta, dobrowolnie towarzyszył dzieciom do końca... w drodze na pewną śmierć w komorze gazowej.

Zwieńczeniem Roku Korczaka ma być Kongres Korczakowski organizowany przez Rzecznika Praw Dziecka RP.

Wybrany na ten urząd, przez sejm i senat w lipcu 2008 roku - Marek Michalak stwierdził - cyt., Mam nadzieję, że będzie to rok promujący Polskę jako kraj, w którym

cd. str. 4

Janusz Korczak – cont.

religião e o idioma polonês eram ministrados em russo. Os alunos e os professores usavam os mesmos uniformes. Os alunos eram obrigados a usar quepe especial no qual havia as letras russas "PG", ou seja, 'Ginásio de Praga'.

O jovem Henryk Goldszmit (depois Janusz Korczak) educou-se em condições materiais difíceis. Após a morte do pai, como aluno da 5ª série, e para ajudar no sustento da família, dava aulas particulares. Na época tinha 15-16 anos.

Em 1898, iniciou seus estudos no Departamento de Medicina da Universidade Imperial de Varsóvia. No verão de 1899, Janusz Korczak viajou para a Suíça para estudar. Lá também se interessou pelo sistema educacional, hospitais para crianças e leitura gratuita de jornais, e escritos destinados a elas.

Em 1905, após obter o diploma de médico, assumiu o trabalho no Hospital para Crianças na rua Śliska 51, em Varsóvia. Trabalhou junto com Samuel Goldflam com que iniciou uma atividade social extensa. Em 1907, viajou para Berlim para se especializar em medicina. Estagiou em clínicas para crianças, visitou várias instituições e estabelecimentos de educação. Já em 1911 decidiu que não iria se casar. Era sócio membro do movimento Haszomer Hecair, uma organização judaica de escoteiros em Viena.

Korczak com S. Wilczyńska
pskorczak.org.pl

Em 1912, Janusz Korczak junto com Stefania Wilczyńska, fundou um orfanato para filhos de judeus na rua Krochmalna e, depois, em 1919, um orfanato para crianças polonesas na rua Kasprowicza, em Varsóvia. Em ambas as instituições adotava novos métodos pedagógicos.

Este cuidador e educador magnífico era um conhecedor excelente da psique infantil. Sua atitude de total respeito e confiança tornou-se um pilar do sistema pedagógico, que ligava o princípio da educação e a gestão de crianças com base em sua independência. Exigia não só a igualdade para a criança, mas também um tratamento sério de suas causas, experiências e problemas. Exigia educar com beleza, com bondade, com amor e liberdade.

Nos anos 1926-1930 foi redator da "Pequena Revista"- uma edição experimental para crianças. Em defesa dos direitos da criança também desempenhava uma ampla atividade de popularização pelo rádio.

A fidelidade de seus pontos de vista J. Korczak confirmou com a própria vida. Junto com seus alunos, em 1942, morreu no campo de concentração e extermínio alemão em Treblinka. Embora ele tenha tido a oportunidade de escapar do gueto, voluntariamente acompanhou as crianças para o final ... para a morte certa na câmara de gás.

A coroação do Ano de Korczak deve acontecer com o Congresso de Korczak organizado pelo provedor dos cont. pág.4

„Janusz Korczak” cd.

narodziły się prawa dzieci, który miał Janusza Korczaka i z którego wyszła idea uchwalenia konwencji o prawach dziecka."

Korczak com os órfãos
pskorczak.org.pl

Utwory Janusza Korczaka:

Dzieci ulicy, 1901; Koszałki opałki, 1905; Dziecko salonu, 1906; Szkoła życia, 1908; Joški, Moški, Srule, 1910; Józki, Jaški, Franki, 1911; Sława, 1912; Bobo, 1914; Momenty wychowawcze, 1919; Jak kochać dziecko tom 1, 1920, tom 2, 1921; O gazetce szkolnej, 1921; Wstęp do J. Śniadeckiego:

Rozprawa o fizycznym wychowaniu dzieci, 1922; Sam na sam z Bogiem, 1922; Kiedy znowu będę mały, 1925; Bankructwo małego Dżeka, 1926; Bezwstydnie krótkie, 1926; Król Maciuś Pierwszy, 1928; Prawo dziecka do szacunku, 1929; Prawdła życia, 1930; Senat szaleńców, 1930; Król Maciuś na wyspie bezludnej, 1931; Kajtuś czarodziej, 1934; Uparty chłopiec, 1937; Ludzie są dobrzy, 1938; Trzy wyprawy Herszka, 1938; Refleksje, 1938; Pedagogika żartobliwa, 1939.

Opracowała prof. Barbara Rzyski

Na podstawie Encyklopedii Literatury PWN i danych internetowych

„Janusz Korczak” cont.

Direitos da Criança da República da Polônia. Eleito para este cargo pela Câmara e o Senado em julho 2008 - Marek Michalak citou que: “Espero que seja um ano de promoção da Polônia como nação na qual nasceram os direitos das crianças, que teve Janusz Korczak e do qual partiu a idéia da adoção da convenção sobre os direitos da criança.”

Obras de Janusz Korczak: As crianças de rua, 1901; Anãozinhos, 1905; Criança de salão, 1906; Escola da vida, 1908; Joški, Moški, Srule, 1910; Józki, Jaški, Franki, 1911; Fama, 1912; Bebê, 1914; Momentos de educação, 1919; Como amar uma criança, v. 1, 1920, v. 2, 1921; Do jornal escolar, 1921; Introdução a J. Śniadecki: Estudo sobre a educação física das crianças, 1922; A sós com Deus, 1922; Quando voltar a ser criança, 1925; Falência do pequeno Dżek, 1926; Despudor por pouco tempo, 1926; Rei Mateusinho I, 1928; Direito da criança ao respeito, 1929; Regulamentos da vida, 1930; Senado de tolos, 1930; Rei Mateusinho na ilha desabitada, 1931; Kajtuś o feiticeiro, 1934; Menino teimoso, 1937; As pessoas são boas, 1938; As três expedições de Hersz, 1938; Pedagogia humorística, 1939.

‘não tem crianças – tem pessoas’

Redigiu: profa. Barbara Rzyski

Apoiada na Enciclopédia da Literatura PWN e fontes da Internet

7 czerwca 2012r. - Boże Ciało (Święto Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej)

dziedzictwo.ekai.pl

Boże Ciało pierwszy do kalendarza świąt wprowadził w 1246 roku biskup Robert dla diecezji Liege w Belgii. Papież Urban IV w dniu 11 sierpnia 1264 roku ustanowił je dla całego Kościoła Katolickiego. Zatwierdził je oraz nadał obecną nazwę dopiero Klemens V w 1314 roku. Święto Bożego Ciała miało przybliżyć wyznawcom różne

aspekty obecności Jezusa Chrystusa w eucharystii.

Boże Ciało jest świętem ruchomym, przypadającym na sześćdziesiąty dzień po Wielkanocy. Obchodzone jest przez osiem kolejnych dni (tzw. oktawa) i to w sposób niezwykle doniosły. W Polsce, po raz pierwszy włączył je do uroczystości kościelnych, krakowski biskup Nanker. Miały one miejsce w diecezji krakowskiej, w 1320 roku. W XV wieku znane były już w całym kraju. To wspaniałe kościelne święto, obchodzone jest w sposób wyjątkowy. Głównym jego punktem jest procesja eucharystyczna, w której uczestnictwo jest pewnego rodzaju publiczną manifestacją wiary. Pierwszy źródłowy opis procesji Bożego Ciała pochodzi z Mazowsza. Dotyczy on uroczystości obchodzonych w katedrze plockiej, w XIV wieku.

cd. str. 5

7 de junho de 2012 – Corpus Christi (Festa do Corpo de Deus e Sangue do Senhor)

O dia de Corpus Christi foi introduzido pela primeira vez no calendário, em 1246, pelo bispo Robert na Diocese de Liège, Bélgica. O Papa Urbano IV, em 11 de agosto de 1264, estabeleceu a data para toda a Igreja Católica. Aprovou a data, mas o nome atual foi dado pelo Papa Clemente V, em 1314. A Festa de Corpus Christi deveria aproximar vários aspectos da presença de Jesus Cristo na Eucaristia.

Corpus Christi é um feriado flutuante, que cai no sexagésimo dia após a Páscoa. É celebrado durante oito dias consecutivos (a assim chamada *oitava*), e de modo muito significativo. Na Polônia, foi inserido nas celebrações da Igreja, pelo bispo Nanker de Cracóvia. Elas tiveram lugar na Diocese da Cracóvia, em 1320. No século XV já eram conhecidos em todo o país. É uma festa maravilhosa da Igreja, e é comemorada de uma forma única. Seu ponto principal é a procissão eucarística, e participar da mesma é um tipo de manifestação pública de fé. A primeira descrição de Corpus Christi vem de Mazóvia. Descreve cerimônias celebradas na Catedral de Plock, no século XIV.

Como mencionado, o mais importante da festa de Corpus Christi e do Sangue de Deus são as numerosas procissões, tanto nas cidades como nas zonas rurais. Pouco antes do dia de Corpus Christi são construídos quatro altares na rota

cont. pág. 5

Jak wspomniano, najważniejszym akcentem Święta Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej są liczne procesje, zarówno w miastach, jak i na wsi. Tuż przed dniem Bożego Ciała na zaplanowanej trasie pochodu wiernych budowane są cztery ołtarze. Stawiane pod gołym niebem, ubierane zielonymi, często kwitnącymi drzewkami i gałązkami. Najczęściej są to brzoźki, biały i fioletowy bez lub jaśmin. Dodatkową dekoracją są sezonowe, polne kwiaty. Nie brakuje darów od miejscowych hodowców i ogrodników. We wszystkich miastach i wsiach na trasie procesji dekoruje się ulice i przydrożne domy.

Ten dostojny pochód wiernych najczęściej rozpoczynają sztandary i obrazy kościelne, niesione przez młodych i starszych parafian. Za nimi idą w długich, białych sukniach dziewczynki, które sypią z koszyczków kolorowe płatki wiosennych kwiatów. Pod specjalnie przygotowanym, złotym baldachimem, prowadzony przez mężczyznę, ksiądz niesie monstrancję (symbol najświętszego sakramentu). Przed nim ministranci machający kadzidłami, których charakterystyczny zapach unosi się w powietrzu. Inni zaś dzwonią kościelnymi dzwoneczkami. Za księdzem idą śpiewając pieśni religijne parafianie. Te najbardziej popularne to: „Bądźże pozdrowiona, Hostio żywa...”, „Jezusa ukrytego mam w Sakramencie czcić...”, „Pan Jezus już się zbliża...” czy też „U drzwi Twoich stoję, Panie...”

Procesja zatrzymuje się przy każdym z czterech ołtarzy, przy których czytana jest lub odśpiewana wyznaczona ewangelia. Po odmówieniu modlitwy wierni ... dostojnym krokiem ze śpiewem na ustach idą dalej, w kierunku kolejnego ołtarza.

Procesje odbywają się także, w czasie kolejnych ośmiu dni, oktawy Bożego Ciała z tym, że ich trasa jest już ograniczona do alejek wokół kościoła, czyli budynku parafialnej świątyni.

Nastój tej podniosłej uroczystości, poeci wyrażali w najpiękniejszych słowach. Żyjący w latach 1900-1952 Tadeusz Makowiecki opisał ją tak:

Pod baldachimem z gorącej mgły i złota
(na wysokich drążkach niosą go anieli)
Słoneczna monstrancja rześście migota
Złociste się weseli
Płatki, kwiatki, bławatki lecą u drózek
Dzwonią świerszcze dzwoneczkami dźwięcznej kapeli,
Monstrancja świetlista, promienista w górze
Złociste się weseli
A w dole chwieją się aż do ziemi
Kłosa zbożne, pobożne, kornie, nieśmiało,
W chrzęście nie słyszą, jak w nich ciało tajemnie
Rośnie chleb - Boże Ciało

W dziejach naszej ojczyzny dość często religijnej oprawy procesji Bożego Ciała towarzyszyły akcenty polityczne. Szczególnie w okresie rozbiorów procesje były najlepszą okazją do manifestowania tęsknoty za ojczyzną. Podobnie w czasach PRL-u, udział w procesjach Bożego Ciała był wyrazem patriotycznej postawy. Miały one raczej charakter religijno-narodowy, a obowiązkowym

planejada do cortejo dos fiéis. Montados ao ar livre são decorados com árvores e galhos verdes muitas vezes floridos. Na maior parte das vezes são bétulas, jasmim ou flores brancas ou violeta de sabugueiro. Uma decoração adicional são flores campestres sazonais. Não faltam presentes dos horticultores e jardineiros locais. Em todas as cidades e aldeias, na rota da procissão, as ruas e as casas são decoradas.

A procissão dos fiéis é geralmente antecedida por estandartes com imagens religiosas, levadas por paroquianos jovens e mais velhos. Atrás deles seguem meninas de vestidos longos

kochamwies.pl

brancos, que jogam pétalas de flores primaveris dos cestos. Sob o baldaquino dourado, especialmente carregado por homens, o sacerdote porta o Santíssimo (símbolo do Sacramento). Antes deles os ministrantes com o incenso sendo agitado, cujo odor característico flutua no ar. Outros tocam pequenos sinos de igreja. Atrás do padre seguem os paroquianos cantando canções religiosas. As mais populares são: “Que sejas saudada, Hóstia viva ...”, “Devo louvar Jesus oculto na Eucaristia...”, “o Senhor Jesus já se aproxima...” ou, “Estou frente à sua porta, Senhor ...”.

A procissão para na frente de cada um dos quatro altares, junto aos quais é lido ou cantado determinado evangelho. Após a reza os crentes ... com passo digno e o canto nos lábios seguem adiante, em direção ao próximo altar.

Ocorrem procissões nos oito dias seguintes; são as oitavas de Corpus Christi, mas o traçado é reduzido a rotas ao redor da igreja, isto é, do edifício do templo.

O clima dessa comemoração festiva foi descrito por poetas com palavras lindas. Tadeusz Makowiecki, que viveu entre 1900 e 1952, descreveu-a assim:

Sob o baldaquino, da neblina quente e do dourado
(sobre altas hastes carregam-no os anjos)
O santíssimo brilha aos olhos cerrados
O dourado se rejubila
Pétalas, flores, centáureas caem nos caminhos
Os grilos tocam os sinos à capela
No alto o santíssimo luzidio, raiado
O dourado se rejubila
Embaixo balançam até o chão
Os ramos de trigo, com devoção, humildade,
timidamente
Estão surdos com o ruído, e em seu corpo, secretamente

Cresce o pão – o Corpo de Cristo (Tradução livre)

Nos feitos de nossa pátria muitas vezes a procissão religiosa de Corpus Christi era acompanhada por nuances políticas. Principalmente na época das invasões as procissões eram ocasiões boas para mostrar a saudade da Pátria. Da mesma forma, na época da República Popular da Polónia a participação nas procissões de Corpus Christi era expressão com base patriótica. Tinha carácter religioso-nacional e era obrigatório, ao término da mesma

„7 czerwca 2012r. - Boże Ciało” cd.

akcentem kończącym uroczystości było donośne odśpiewanie sztandarowej pieśni „Boże, coś Polskę...”.

Dopiero w III Rzeczypospolitej, w latach 1991-95, w procesjach Bożego Ciała w Warszawie, obok prymasa Polski Kardynała Józefa Glempa brali udział członkowie najwyższych władz państwowych z ówczesnym prezydentem Lechem Wałęsą.

img.webme.com

Na przestrzeni wieków ze świętem tym wiązały się różnego rodzaju wierzenia i zwyczaje. Oparte były na przekonaniu o silnej mocy i magicznych działaniach, poświęconych w tym dniu kwiatów, gałązek i wianków.

Do ich wicia używano wielu traw, ziół leczniczych i polnych kwiatków. Wplecione gałązki drzew miały chronić od piorunów. W tych małych, pachnących wianuszkach czuło się zapach mięty, macierzanki, rozmarynu, lubczyku, chabrow, niezapominajek, rumianków i stokrotek. Nie mogło też zabraknąć drzewka bożego - bylicy. Ziele to, od dawna znane było z czarodziejskiej mocy. Panny na wydaniu również wplatały je, w czerwcową noc świętojańską, w sobótkowe wianki.

Poświęcone podczas tego Święta wianuszki, przewiązane czerwoną wstążeczką przez osiem dni wisiąły w kościele. Po zakończeniu oktawy parafianie zabierali je do domu w przekonaniu, że wisząc w takim miejscu nabrały specjalnej mocy. Podobnie jak wielkanocnym palmom przypisywano im cudowne właściwości i przechowywano przez cały rok. Zawieszane nad drzwiami zapobiegały kaprysom pogody, gradowi, piorunom i huraganom. Wianki miały też znaczenie lecznicze. Zapobiegały chorobom wiernych, chroniły od zła gospodarstwa i zwierzęta domowe.

Znawcom tradycyjnej kuchni polskiej warto przypomnieć, że w dniu Bożego Ciała na świąteczny rodzinny obiad serwowano potrawy, w skład których obowiązkowo wchodziły szparagi i sezonowe owoce, czyli czerwcowe truskawki.

Opracowała Redakcja Biuletynu
Na podstawie informacji internetowych

7 de junho de 2012 – Corpus Christi – cont.

era cantar a canção “Deus, que a Polônia ...” .

Somente na III República, nos anos 1991-95, nas procissões de Corpus Christi em Varsóvia, junto com o primaz da Polónia, Cardeal Józef Glemp, participavam os representantes das mais altas autoridades de estado com o presidente daquela época Lech Wałęsa.

Ao longo dos séculos, diferentes tipos de crenças e práticas relacionavam-se com este feriado. Baseavam-se na crença da existência de um poder forte e mágico nas flores, galinhos e guirlandas abençoados neste dia.

polskaniezwykla.pl

Para tecê-las eram usadas muitas gramíneas, ervas medicinais e flores campestres. Os galhos de árvores tecidos desta forma deveriam proteger contra os raios. Nestas pequenas e cheirosas guirlandas sentia-se o perfume de menta, tomilho, alecrim, ligústica, centáurea, miosótis, camomila e margaridas. Também não podia faltar a árvore divina – a artemísia. Esta erva, há muito tempo era conhecida como mágica. As moças que iam se casar também teciam guirlandas em junho, na noite de São João.

As guirlandas abençoadas nesta ocasião, envoltas com uma fita vermelha, ficavam dependuradas durante oito dias na Igreja. Após o fim do oitavo dia, os paroquianos levavam-nas para suas casas convencidos de que penduradas naquele lugar adquiriam poder especial. Assim como os ramos de Páscoa adquiriam propriedades maravilhosas e eram armazenados durante todo o ano. Penduradas acima das portas impediam os caprichos do tempo, granizo, raios e furacões. As guirlandas tinham também poder medicinal. Preveniam as doenças nos fiéis, protegiam seus bens e os animais domésticos dos males.

É conveniente lembrar aos conhecedores da cozinha tradicional da Polónia, que no dia de Corpus Christi, no almoço festivo em família, eram servidos pratos forçosamente compostos por aspargos e frutas sazonais, isto é, morangos juninos.

Redigiu: A Redação do Boletim
Baseada em fontes da Internet

Najważniejsze Wydarzenia i Rocznice - Principais Eventos e Aniversários (Jun-Ago/12)**W Polsce (na Polónia)**

26 / 05	Dzień Matki (Dia das Mães)
01 / 06	Międzynarodowy Dzień Diecka (Dia Internacional da Criança)
04 / 06	Zwycięstwo Solidarności w wyborach parlamentarnych (4.VI.1989r. wolne wybory do Sejmu w Polsce) (vitória do Solidariedade nas eleições parlamentares - 4.VI.1989 eleições livres para o Senado da Polónia)
07 / 06	Boże Ciało (Corpus Christi)
01 / 08	Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego 1944 r. (aniversário do Levante de Varsóvia, em 1944)
15 / 08	Święta Państwowe i Kościelne – (Comemorações nacionais e religiosas): Rocznica „Cudu nad Wisłą” (wojna polsko-bolszewicka 1920r.) (Aniv. do ‘Milagre sobre o Vístula’ - guerra polono-soviética, em 1920); Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny (Assunção da Santíssima Virgem Maria); Święto Wojska Polskiego (Dia do Exército da Polónia)

W Brazylii (no Brasil)

07 / 06	Corpus Christi
15 / 08	Assunção da Santíssima Virgem Maria e Dia do Exército da Polónia – dia 19 Missa na Igreja N. Sa. Auxiliadora 11h00

Redigiram: Alfreda S. Andrusaitis e Irena Dawidowicz Wołoszyn

Po złotym wieku renesansu i reformacji następuje rozkwit baroku. Wiek XVII, zwany srebrnym wiekiem to nie tylko kontrreformacja i słabnięcie tolerancji religijnej. To także kryzys ustrojowy i utrata znaczenia Polski w Europie.

Nazwa „barok” (wł. barocco - dziwny, przesadny) zapożyczona została z terminologii sztuk plastycznych. Jako kierunek artystyczny powstał w opozycji do renesansowego klasycyzmu. Barok to cała epoka w dziejach kultury. Rozpoczął się w XVI wieku, a rozwinął w XVII. Jego schyłek przypada na pierwszą połowę XVIII wieku.

Na początku XVII wieku wielowyznaniowa i wielonarodowa Rzeczpospolita była europejskim mocarstwem. Rozpowszechniło się przekonanie o jej szczególnej pozycji w Europie jako przedmurza chrześcijaństwa i swoistej tarczy chroniącej przed atakami państw różnowierczych. Wielkim zagrożeniem byli Turcy i Tatarzy. W okresie tym Polska prowadziła liczne wojny. Powstania kozackie, potop szwedzki i wojna z Moskwą spowodowały spustoszenie i wyludnienie kraju. Doprowadziły do załamania gospodarczego i tym samym utraty znaczenia Polski na arenie międzynarodowej. Źródła upadku były znacznie głębsze. Podziały wewnętrzne, ciągle spory szlachty z chłopami, sprzeciw magnaterii wobec reform porządkujących sprawy państwa, skarbu i wojska i w końcu próby podważenia władzy monarszej. Kraj powoli pogrążał się w chaosie. Sytuacja uległa pewnej poprawie za czasów panowania Jana III Sobieskiego, zwłaszcza po zwycięstwie pod Wiedniem, w bitwie z Turkami. Wydawało się, że pod koniec XVII wieku powrócił względny spokój w państwie. Jednak już na początku XVIII w., szczególnie zaś za rządów elektorów saskich, jego rola ponownie zmalała, a poziom polskiej kultury znacznie obniżył się.

Granice baroku w literaturze do dziś budzą dyskusje i kontrowersje. Ciekawe, że twórcy reprezentujący tę epokę literacką w najczystszej postaci jak np. włoski poeta Giambattista Marino czy też Hiszpan Luis de Gongora nie należą do grupy najwybitniejszych pisarzy europejskich XVII wieku.

W Polsce barok jest, obok średniowiecza, drugim co do czasu jego panowania w dziejach naszej kultury, okresem literackim. Trwał przecież prawie dwa wieki. O jego tak długiej obecności zdecydowały związki z sarmatyzmem. Najważniejszymi cechami literatury barokowej są:

* *Ekspresja* - należy nie tylko zaskakiwać ale też szokować czytelnika. Brzydota i okrucieństwo mogą być również tematami dla artysty.

* *Bogactwo* - należy korzystać ze wszystkich dostępnych środków wyrazu. Trzeba rozwijać kunszt słowny i nie unikać żadnej przesady. W sztuce preferować dekoracyjność i przepych.

Após o século dourado do Renascimento e da Reforma segue-se o florescer do Barroco. O século XVII, chamado de século de prata, não é só da contrarreforma e do enfraquecimento da tolerância religiosa. É também o da crise institucional, mas da perda do significado da Polônia na Europa.

A denominação ‘Barroco’ (do italiano ‘barocco’ – estranho, exagerado) provém da terminologia das artes plásticas. Como linha artística surgiu em oposição ao classicismo renascentista. Barroco é toda uma época na história da cultura. Começou no século XVI e se desenvolveu no século XVII. Seu declínio ocorreu na primeira metade do século XVIII.

No início do século XVII a República multinacional e reconhecida por muitos países era o poder imperial Europeu. Difundi-se a crença de sua posição especial na Europa como o baluarte do cristianismo e o escudo que protegia dos ataques dos países de crenças diferente. A grande ameaça eram os turcos e os tártaros. Durante este período a Polônia participava de inúmeras guerras. A revolta dos cossacos, a invasão sueca e a guerra com Moscou causaram estragos e o despovoamento do país. Levaram ao colapso da economia e, este a perda do significado da Polónia na cena internacional. A origem da queda foi muito mais profunda. As divisões internas, contínuos litígios entre a nobreza e os colonos, a oposição dos magnatas às reformas para a estruturação de questões de Estado, o tesouro e os militares, e, finalmente, tentativas de minar a autoridade da monarquia. O país afundava lentamente no caos. A situação melhorou um pouco no tempo do reinado de Jan Sobieski III, especialmente após a vitória em Viena, na batalha contra os turcos. Parecia que no final do século XVII, voltou uma paz relativa para o país. No entanto, já no início do século XVIII, sobretudo sob os governos dos eleitores saxões, seu papel enfraqueceu novamente e o nível da cultura polonesa enfraqueceu de modo significativo.

Os limites do barroco na literatura despertam, até hoje, controvérsias e discussões. É interessante que os autores que representam esta época de criação literária, na forma mais pura, como o poeta italiano Giambattista Marino ou o espanhol Luis de Góngora, não pertençam ao grupo dos escritores europeus mais importantes do século XVII.

Na Polónia o Barroco é o segundo período literário, junto com a Idade Média, nos feitos de nossa cultura. Durou quase dois séculos. A respeito de sua existência tão longa discorreram as associações sarmáticas (uma variação do barroco polonês - estilo de vida dominante, cultura e ideologia da classe social dos nobres na República das Duas Nações do séc. XVI ao séc. XIX). As características mais importantes da literatura barroca são:

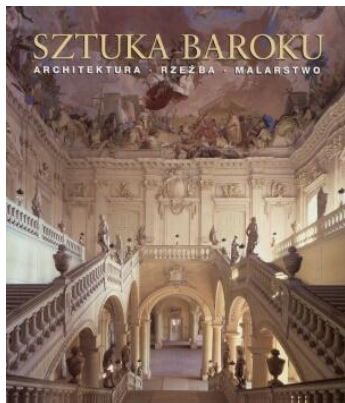
* *Expressão* – é preciso não só atacar, mas também chocar o leitor. O feio e a crueldade também podem ser temas para o artista.

„Barok” cd.

* *Sztuczność* - natura wymaga od nas ciągłego upiększania. Prawdziwym żywiołem artysty są zawiłości i komplikacje. Liczy się głównie oryginalność i wyrafinowany smak. Ważna jest też erudycja. Mile widziane są również wszelkie dziwaczności.

* *Niepokój metafizyczny* - czas zrozumieć, że w obliczu kosmosu a nawet Boga, człowiek jest nicością. Nie znamy też odpowiedzi na pytania o sprawy ostateczne.

* *Koncept* - ten poetycki, jest najważniejszy. Trzeba cenić zaskakującą pointę, metaforę, ale też kunsztowny paradoks. Należy poznać wszystkie tajemnice poetyckiego warsztatu, a od starożytnych brać przede wszystkim elementy dekoracji.

alejka.pl

Człowiek baroku to osobowość bardzo różnorodna, tak jak dość zróżnicowany jest barok w poszczególnych krajach. W literaturze polskiej spotykamy więc barok dworski (Jan Andrzej Morsztyn), sarmacki (Jan Chryzostom Pasek, Waław Potocki), religijny, czy też religijno-patriotyczny (Mikołaj Sęp Szarzyński i Ks. Piotr Skarga). Ostatniemu z wymienionych poświęcony jest obecny rok. Sejm RP ogłosił bowiem 2012 (obok J. Korczaka) również Rokiem Piotra Skargi.

Na podst. „Literatury Polskiej”, PIW i „Repetitorium Epoki Literackiej” Wyd. LektorKlett Poznań 2010
Opracowała Redakcja Biuletynu

O Barroco – cont.

* *Riqueza* - é indicado aproveitar todos os meios de comunicação disponíveis. É necessário desenvolver a obra-prima da palavra e não evitar qualquer exagero. Na arte, preferir a decoração e a abundância.

* *Artificialidade* - a natureza exige de nós um embelezamento contínuo. A fase real do artista são as complexidades e as complicações. Conta principalmente com a originalidade e gosto refinado. A erudição também é importante. Além disso, são bem-vindas todas as anormalidades.

* *Inquietação metafísica* - é tempo de compreender que diante do cosmos e até mesmo Deus, o homem é um ser insignificante. Não conhecemos as respostas para as perguntas sobre os assuntos intransponíveis.

* *Conceito* - o poético é o mais importante. É necessário valorizar a conclusão chocante, a metáfora, mas, também, o paradoxo elaborado. É preciso conhecer todos os mistérios poéticos da maestria, e dos antigos, tomar, em especial, os elementos decorativos.

O homem barroco é um personagem muito variável, assim como o barroco é bem diversificado em distintos países. Portanto, na literatura da Polônia encontramos o barroco dos nobres (Jan Andrzej Morsztyn), o sarmático (Jan Chryzostom Pasek, Waław Potocki), o religioso ou religioso-patriótico (Mikołaj Sęp Szarzyński e o pe. Piotr Skarga). Ao último citado é dedicado este ano. O Senado da República da Polónia anunciou 2012 o ano de Piotr Skarga (também o de J. Korczak).

Salão Nobre da Univ. de Wrocław em estilo barroco
Baseado em: ‘Literatura Polonesa’, PIW; ‘Repertório de Épocas Literárias’, Ed. LektorKlett, Poznań 2010
Redigiu: A Redação do Boletim

Z życia szkoły ...

Da vida da escola

Urodziny obchodzą ... Comemoram seus aniversários ...

W lipcu (em julho): 10 Julio Cesar Brandeburski

We wrześniu (em agosto): 03 Irena Wołoszyn, **11** Rosane Mainieri, Elaine Aparecida dos Santos, **18** Carine Gosik
Cândido, 24 Rafael Barreiros da Silva

Jubilatom życzymy wszystkiego najlepszego; zdrowia, Błogosławieństwa Bożego i wszelkiej pomyślności. Sto lat! Sto lat! Niech żyją, żyją nam ...

Aos aniversariantes desejamos tudo de bom. Saúde, bênçãos divinas e felicidades. 100 anos! 100 anos! Que vivam, vivam para nós ...

Uroczystość zakończenia roku szkolnego 2011/2012 odbędzie się w Colegio Notre Dame, w dniu 30 czerwca br., o godzinie 10.00.

A festa de encerramento do ano letivo 2011/2012 acontecerá no Colégio Notre Dame em 30 de junho às 10h00.

Rozpoczęcie nowego roku szkolnego 2012/2013 nastąpi 4 września

O início o ano letivo 2012/2013 ocorrerá em 4 de agosto de 2012.

PIOTR SKARGA

(1536 - 1612)

Ksiądz, jezuita, nadworny kaznodzieja króla Zygmunta III, najwybitniejszy przedstawiciel polskiej kontrreformacji

W roku bieżącym przypada 400. rocznica śmierci ks. Piotra Skargi - wielkiego filantropa i patrioty, niestrudzonego obrońcy wiary i polskości. Ten wspinały kaznodzieja, autor „Żywotów świętych” i słynnych „Kazań sejmowych”, w których napiętnował największe

polskie przywary, był nie tylko obrońcą wiary, ale i zasad polityczno-moralnych. Z tej okazji Sejm RP przyjął inicjatywę upamiętniającą tego świątłego jezuitę i pierwszego rektora Uniwersytetu Wileńskiego, ustanawiając 2012 Rokiem Ks. Piotra Skargi.

Ksiądz Piotr Skarga (właśc. Piotr Powęski) urodził się 2 lutego 1536 roku w Grójcu, na Mazowszu. Pochodził z rodziny szlacheckiej. Mając 17 lat rozpoczął studia w Akademii Krakowskiej. W roku 1564 z rąk biskupa lwowskiego Pawła Tarło przyjął święcenia kapłańskie. Jako kaznodzieja katedry we Lwowie, szybko zyskał rozgłos i sławę dobrego mówcy.

Za swoje zasługi na polu wzmocnienia wpływów kościoła katolickiego ks. Skarga został mianowany kanclerzem kapituły lwowskiej. Z wielką uwagą śledził rozwój wydarzeń religijnych w Polsce i w całej Europie. Rozszerzał swoje horyzonty myślowe i przez cały czas pracował nad swoim wykształceniem. Mając liczne obowiązki w kapitule, odwiedzał chorych w szpitalach, udzielał posługi kapłańskiej skazańcom w więzieniach. Prowadził przy tym bardzo ubogie życie i wszystko co posiadał rozdawał biednym. Nie szczędził wysiłków w nawracaniu heretyków, zafascynował się zakonem św. Ignacego, w którym panowała wojskowa dyscyplina połączona z pogłębionymi studiami teologicznymi i filozoficznymi. Kaznodzieja odczuwał gorącą potrzebę pracy misyjnej.

Obowiązujący w zakonie jezuitów dwuletni nowicjat ks. Skarga odbył w Rzymie, gdzie wstąpił do „Societatis Jesu”, w chwili jego największego rozkwitu. Szybko został przedstawiony Papieżowi Piusowi V jako pierwszy polski spowiednik w katedrze św. Piotra. Po odbyciu nowicjatu został skierowany do pracy duszpasterskiej, w Polsce. Po powrocie do kraju zajął się głównie organizowaniem dzieł charytatywnych i szkolnictwa. Był pierwszym rektorem Uniwersytetu w Wilnie. Tu też ks. Skarga założył Bractwo Najświętszego Sakramentu, którego członkowie pomagali biednym i odwiedzali chorych szerząc gorący kult Eucharystii.

Ojciec Piotr był gorliwym zwolennikiem katolicyzmu i kontrreformacji. Zasłynął jako kaznodzieja, który przeczuwał upadek Rzeczypospolitej.

cd. str. 10

PIOTR SKARGA

(1536 - 1612)

Padre, jesuíta, confessor nacional do rei Sigismundo III, o mais famoso representante da contrarreforma polonesa

‘Sermão do pe. Skarga’ J. Matejko, 1864, óleo sobre tela, 224x397cm. Castelo Real de Varsóvia.

halat.pl

Neste ano ocorre o 400° aniversário de morte do pe. Piotr Skarga – grande filantropo, patriota, incansável defensor da fé e da polonidade. Este capelão fantástico, autor de “As Vidas dos Santos” e os conhecidos “Sermões no Senado” nos quais condenava os maiores erros poloneses foi, não só, protetor da fé, mas também das normas político-morais. Nesta

ocasião o Senado da RP aceitou a iniciativa de lembrar este jesuíta esclarecido e primeiro reitor da Universidade de Wilno, estabelecendo o ano 2012 como ano do pe. Piotr Skarga.

O pe. Piotr Skarga (na realidade Piotr Powęski) nasceu em 2 de fevereiro de 1536, em Grojec, na região de Mazóvia. Procedia de uma família nobre. Aos 17 anos começou seus estudos na Academia de Cracóvia. Em 1564, pelas mãos do bispo de Cracóvia, Paweł Tarło, foi ordenado padre. Como capelão da catedral de Lwów, rapidamente ganhou notoriedade e fama como bom orador.

Por sua contribuição ao reforço da influência da Igreja Católica, o pe. Skarga foi nomeado Chanceler do episcopado de Lwów. Acompanhava com muita atenção a evolução dos episódios religiosos na Polônia e em toda a Europa. Expandia seus horizontes de pensamento e por todo o tempo trabalhava em prol de sua própria educação. Tendo muitas obrigações no episcopado, visitava os doentes nos hospitais, dava ajuda sacerdotal aos prisioneiros. Levava uma vida muito simples e tudo que possuía distribuía aos pobres. Não media esforços para converter os hereges, fascinou-se com a Congregação de S. Inácio, na qual existia uma disciplina militar ligada com estudos teológicos e filosóficos profundos. O capelão sentia falta de um extenso trabalho missionário.

O noviciado obrigatório de dois anos do pe. Skarga nos jesuítas ocorreu em Roma, onde entrou para a ‘Sociedade de Jesus’ no momento de seu maior desenvolvimento. Foi logo apresentado ao papa Pio V como primeiro confessor polonês na Catedral de S. Pedro. Após terminar o noviciado foi enviado para trabalhos espirituais na Polônia. Após voltar à terra natal ocupou-se principalmente com a organização de obras de caridade e educação. Foi o primeiro reitor da Universidade de Wilno. Aqui também o pe. Skarga fundou a Fraternidade do Santíssimo Sacramento, cujos membros ajudavam os pobres e visitavam os doentes expandindo o caloroso culto à Eucaristia.

O frade Pedro era um devoto profundo do catolicismo e da contrarreforma. Ficou famoso como capelão que previa a queda da República da Polônia.

cont. pág. 10

„Piotr Skarga” cd.

Wielką popularnością cieszyły się napisane przez niego „Żywoty świętych” (1579 r). Ich treść ukazywała zazwyczaj smutek, ascezę i rysowała wyznanie, które bynajmniej nie było religią przepelnioną radością. Czterysta żywotów zebranych przez ks. Piotra pokazuje chrześcijaństwo głównie jako religię pokuty, dystansu wobec świata i ziemskich rozrywek. Pouczając innych, dużo wymagał od siebie, a mówiąc o posłudze kapłańskiej często podkreślał - cyt. *”Kaznodzieja, gdy sam źle żyje, mało kazaniem zbuduje”*.

W 1588 roku ks. Piotr Skarga został nadwornym kaznodzieją króla Zygmunta III Wazy. Do jego obowiązków należało m.in. głoszenie kazań w trakcie obrad sejmów.

Dziś, z jego postacią kojarzone są głównie „Kazania sejmowe”, choć w jego czasach nie były tak powszechnie znane.

Ks. Piotr Skarga cykl wymienionych kazań napisał na sejm, w roku 1597. Ostatecznie został on zerwany i przed posłami Rzeczypospolitej nie zostały wygłoszone. Zbiór ten wydano jako dodatek do „Kazań na niedzielę i święta”. Jako całość stanowi on pewnego rodzaju traktat polityczny. Wady i przywary będące źródłem wszelkiego zła w ojczyźnie autor nazwał po imieniu, jako „sześć polskich chorób”. Zaliczył do nich:

* *Chciwość i ściśle związana z nią prywatę*. Współczesna ks. Skardze magnateria nagminnie przedkładała interes własny, domowy czy rodowy ponad interes kraju.

* *Niezgoda - musi skończyć się niewolą*. Słaby jest kraj bez „jednego języka, jednego króla, jednej ojczyzny”.

* *Utrata wiary*. Jej wyrazem jest popularność wyznań niekatolickich. Zwolenników reformacji ks. Skarga nawoływał do nawrócenia.

* *Oslabienie władzy królewskiej*. Rządy skłóconego sejmów są nieudolne i prowadzą do ogólnej anarchii.

* *Prawodawstwo jest złe, stwarza okazje do manipulacji w zakresie sądownictwa*. Szlachcie daje poczucie „złotej wolności”, a chłopu krzywdzi.

* *Brak miłości chrześcijańskiej*. Naśladowanie Chrystusa jest ideałem etycznym ks. Skargi. Porzucenie wartości chrześcijańskich nieuchronnie prowadzi do upadku państwa i społeczeństwa. Wzorem biblijnych proroków ten wspaniały kaznodzieja, przepowiada niestety katastrofę i upadek Rzeczypospolitej.

Ks. Piotr Skarga w „Kazaniach sejmowych” przedstawił projekt naprawy sytuacji w ojczyźnie, w duchu kontrreformacji. Jego ideałem było państwo katolickie, łączące politykę, religię z chrześcijańską moralnością. Wiele uwagi poświęcił też „stanowi żołnierskiemu”, podkreślając znaczenie i rolę problematyki związanej z obronnością ojczyzny. Warto dodać, że postać autora wygłaszającego swoje kazania uwiecznił Jan Matejko, na słynnym obrazie – „Kazanie Skargi”.

Reasumując trzeba podkreślić, iż wiele haseł i postulatów głoszonych przez tego wspaniałego kaznodzieję ma charakter uniwersalny i ponadczasowy.

cd. str. 11

Piotr Skarga – cont.

A obra „As vidas dos Santos” (1579) gozava de muita popularidade. Seu conteúdo despertava, em geral, tristeza, ascetismo e desenhava o reconhecimento, que não sendo religioso era cheio de alegria. As quatrocentas existências reunidas pelo pe. Piotr mostram a cristandade, principalmente como religião de penitência, distância do mundo e distrações mundanas. Ensinando os outros, exigia muito de si mesmo, e falando da missão sacerdotal, com frequência assinalava: “Se o próprio capelão vive mal, construirá pouco com seus sermões”.

Em 1588, o pe. Piotr Skarga tornou-se capelão palaciano do rei Sigismundo III Vasa. Tinha como obrigações, entre outras, a divulgação de seus sermões durante os trabalhos do Senado.

Hoje, os “Sermões no Senado” estão ligados principalmente à sua figura, embora em seu tempo não tenham sido popularmente tão conhecidos.

O ciclo dos citados sermões para o senado, o pe. Piotr Skarga escreveu em 1597. No entanto, o ciclo foi rompido e os sermões não foram apresentados aos senadores da República. Esta coletânea foi publicada como anexo à obra “Sermões de domingo e dias santos”. Como um todo é um tipo de tratado político. Os defeitos e erros, que originam o mal na nação, o autor designou nominalmente como ‘as seis doenças polonesas’. São elas:

* *Ganância e o egocentrismo estritamente ligado a ela*. Os ricos na época do pe. Skarga punham os próprios interesses, domésticos ou familiares, muito acima do interesse do país.

* *O antagônismo precisa terminar na prisão*. Um país é fraco “sem uma língua, um rei, e uma nação”.

* *Perda da fé*. Seu tom é a popularização dos cultos não católicos. O pe. Skarga conclamava para a conversão os seguidores da reforma.

* *Enfraquecimento da autoridade real*. Os governos com um senado em desentendimento são indolentes e levam à anarquia geral.

* *Se a legislação é ruim, cria oportunidades para a manipulação do poder judiciário*. Dá uma sensação de “Liberdade dourada” para a nobreza e prejudica o colono.

* *Falta de amor cristão*. A imitação de Cristo é o ideal ético do pe. Skarga. O abandono dos valores cristãos leva inevitavelmente ao colapso do Estado e da sociedade. Como os profetas bíblicos, este capelão fantástico prevê, infelizmente, a catástrofe e a queda da República.

Nos “Sermões no Senado” o pe. Piotr Skarga apresentou um projeto para consertar a situação do país, no espírito da contrarreforma. Seu ideal era de uma nação católica, que ligasse a política e a religião com a moral cristã. Dedicou também muita atenção ao ‘estado militar’, assinalando o significado e o papel da problemática ligada com a defesa da nação. Vale a pena ressaltar que a pessoa do autor que promulgava seus sermões foi imortalizada por Jan Matejko, no famoso quadro “Sermão do pe. Skarga”.

Em resumo, é necessário assinalar que muitos lemas e postulados difundidos por este sacerdote fantástico têm caráter universal e atemporal.

cont. pág. 11

„Piotr Skarga” cd.	Piotr Skarga – cont.
<p>Niezwykle znaczenie zbioru „Kazań” Piotra Skargi akcentowane jest od końca XVIII wieku, kiedy to faktem stał się przepowiadany przez niego upadek Rzeczypospolitej.</p> <p>Dlatego dobrze się stało, że Sejm obecnej kadencji - ogłaszając Rok 2012 - Rokiem Piotra Skargi - przypomniał nam o 400. rocznicy śmierci, dorobku literackim tego wielkiego patrioty i powinnościach obywateli wobec ojczyzny.</p> <p style="text-align: right;">Opracowała prof. Barbara Rzyski Na podst. „Literatury Polskiej” PIW</p>	<p>É dado um significado especial à coletânea dos “Sermões” do pe. Piotr Skarga a partir do séc. XVIII quando ocorreu o fato por ele previsto - a queda da República.</p> <p>Por isso, foi apropriado que o Senado desta legislatura tenha proclamado o ano 2012 como – Ano de Piotr Skarga – e nos lembrou o 400° aniversário de sua morte, o enriquecimento da literatura por este grande patriota e o dever dos cidadãos para com a nação.</p> <p style="text-align: right;">Redigiu: profa. Barbra Rzyski Apoiado em “Literatura da Polônia” PIW</p>

23/24 czerwca - Noc Świętojańska (Wianki)		23/24 de junho – Noite de São João (Guirlandas)
--	---	--

Noc Świętojańska obchodzona jest w wigilię Świętego Jana, inaczej mówiąc jest to noc z dnia 23 na dzień 24 czerwca. W Polsce to również święto powitania lata, które zbiega się z najdłuższym dniem w roku. To słowiańskie święto związane z letnim przesileniem Słońca wywodzi się z obrzędów pogańskich. Początkowo było więc zwalczane przez Kościół jako święto ciemnoty i zabobonów. Z biegiem czasu zaczęto je zmieniać nadając mu nowy sens i symbolikę chrześcijańską. Obecnie, w zależności od regionu znane jest pod różnymi nazwami. Dla jednych jest to Noc Świętego Jana lub Noc Świętojańska, dla innych Noc Kupały czy kupalnoka, jeszcze inni mówią po prostu Sobótka. Niektórzy badacze obyczajów wskazują patrona kupalnoki. Jest nim Jan Chrzyciel, którego zaczęto nazywać Kupałą w nawiązaniu do tego, że chrztu świętego dokonywał w formie rytualnej kąpeli. Inni wskazują na to, że wbrew powszechnej opinii słowo *kupała* nie ma nic wspólnego z rosyjską formą słowa *kapiel*.

Sobótka jest świętem słońca i księżycy, ognia i wody, a także urodzaju, radości i miłości. Obecnie jest także krajową alternatywą dla coraz bardziej popularnych „Walentynek”. Krótko mówiąc Sobótka jest polskim, rodzimym świętem zakochanych.

Żyjący w latach 1845-1910 nasz wybitny etnograf, folklorysta, archeolog i historyk Zygmunt Gloger, autor znanego powszechnie przesłania cyt. „*Obce rzeczy widzieć dobre jest - swoje obowiązek*” podkreślił walory i uroki Nocy Świętojańskiej w słowach: „*Każdy naród, który chce życie własne rozwijać, ma obowiązek w swoich zabawach, rozrywkach i widowiskach podnosić i odtwarzać obrazy obyczajowe ze swej przeszłości i zachowywać piękne zwyczaje ojczyste, do których należy u nas sobótka*”.

Do obrońców, a nawet piewców tego słowiańskiego święta, należał także Jan Kochanowski. W swojej „Pieśni świętojańskiej o sobótce” nie tylko wprowadził do poezji polskiej pierwiastek ludowy, ale też zwrócił współczesnym uwagę, na piękno tego obyczaju i tradycji.

cd. str. 12

A noite de São João é comemorada na véspera do dia de S. João, ou na noite do dia 23 para o dia 24 de junho. Na Polônia é também a festa de boas-vindas da primavera que ocorre no dia mais longo do ano. Esta festa eslava, associada com o solstício de verão, provém de ritos pagãos. No início era combatido pela Igreja como festa da escuridão e superstições. Com o decorrer do tempo, começou a ser modificada dando-se um novo significado e simbolismo cristão. Atualmente, dependendo da região, é conhecida sob diversos nomes. Para alguns é a Noite de S. João ou noite em que se festeja o S. João, para outros a Noite de *Kupała*, e, ainda para outros, simplesmente *Sobótka* (sabadinho). Alguns estudiosos dos costumes sugerem o patrono da noite de *Kupała*. Ele é João Batista que começou a ser chamado *Kupała* porque batizava com ritual de imersão. Outros dizem, contra a opinião comum, que a palavra *kupała* não tem nada a ver com o vocábulo russo *kapiel* (banho).

A *Sobótka* é uma festa do sol, da lua, do fogo e da água, e, também, da boa colheita, alegria e amor. Hoje em dia é também uma alternativa nacional do, cada vez mais popular, Dia dos Namorados (*Walentynki*). Abreviando, a *Sobótka* é uma festa polonesa e familiar dos enamorados.

Nosso etnógrafo proeminente, Zygmunt Gloger, que viveu de 1845 a 1910, é autor do conhecido pensamento: “É bom conhecer as coisas desconhecidas” assinalou os valores e a beleza da Noite de S. João com as palavras: “Cada nação, que quer desenvolver a própria vida tem o dever, em suas atividades culturais, distrações e espetáculos, de elevar e reproduzir as imagens da tradição de seu passado e preservar os lindos costumes nacionais aos quais, entre nós, pertence a *Sobótka*.”

Ao grupo dos defensores, e mesmo dos poetas desta festa eslava, pertencia Jan Kochanowski. Em sua “Canção sobre a *sobótka*” não só introduziu na poesia polonesa um toque folclórico, mas também chamou a atenção dos contemporâneos para a beleza deste costume e tradições.

cont. pág. 12

„23/24 Noc świętojańska (Wianki)” cd.	Noite de São João (Guirlandas) – cont.
<p>W XVI wieku nie były to oceny powszechne. Stopniowo jednak na polskiej wsi - sobótka, noc świętojańska, wianki czy popularna na Mazowszu i Podlasiu kupalnocka - obchodzone były „nieco po chrześcijańsku i trochę po ludowemu”. W każdym razie wszystkie sobótkowe obrzędy i zwyczaje miały zapewnić uczestnikom zdrowie, powodzenie w uczuciach i urodzaj na polu. Podczas tej magicznej nocy na wzgórzach, przy drogach, nad rzekami i strumykami rozpalano wielkie ogniska. Wcześniej przygotowano odpowiednie stosy ziół, które palono razem z kawałkami drewna, głównie jesionu, brzozy czy dębu. Mieszkańcy co chwilę dorzucali świeże rośliny, a te silnie dymiąc dawały niezwykle intensywny zapach, który unosił się po całej okolicy. Ulubionym zajęciem chłopców było skakanie przez palące się ogniska. Radosne śpiewy i tańce wokół nich miały oczyszczać i chronić przed chorobą i złymi mocami. Nieodłącznym elementem tych zabaw były wróżby, szczególnie te związane z tematyką miłosną.</p> <p>Wcześniejszy obrzęd rzucania kwiatów i ziół do wody jako swego rodzaju darów i ofiary przekształcił się w zwyczaj puszczania wianków. Niecierpliwie oczekiwały go dziewczęta, które już od rana wzięły wianki i śpiewały – „Jutro w święty Janek, puścim w wodę wianek...” Bo tylko w noc świętojańską mogły dowiedzieć się, czy i kiedy wyjdą za mąż. Gdy dziewczęta w nurty rzek puszczały, z zapalonymi świecami wianki, młodzi kawalerowie czuwali w łódkach, aby móc skoczyć do wody i je szybko wyłowić. Jeśli się to nie udało i wianek płynął dalej oznaczało, że dziewczyna musi na ślub trochę poczekać. Jeśli zaś wianek zatonął lub zaplątał się w szuwarach był to znak, że prawdopodobnie zostanie starą panną.</p> <p>Świętojańska noc była więc nocą łączenia się par, była nocą zakochanych, którym bez złośliwych drwin i komentarzy przyzwalano nawet na samotny spacer w lesie. Przy okazji poszukiwali oni, wróżącego im szczęście i pomyślny los, legendarnego kwiatu paproci.</p> <p>Wiara w jego istnienie utrzymywała się prawie w całej Europie. W wielu krajach do dziś przetrwały baśnie i legendy o jego magicznym, obdarzającym bogactwem i mądrością działaniu. Kwiat paproci stał się motywem kolejnych przebojów. To polskie „Alibabki” śpiewały o nim piosenkę: „<i>Zakwita raz, tylko raz, biały kwiat....Przez jedną noc pachnie tak.....Ach!</i>”. Do dzisiaj jest ona szlagierem masowych imprez kulturalnych, pikników i festynów. Do tych najbardziej znanych należy widowisko - Krakowskie Wianki, na wałach wiślanych pod Wawelem.</p> <p>Warto tam kiedyś pojechać i.... poszukać swojego kwiatu paproci.</p> <p style="text-align: right;">Opracowała: prof. Barbara Rzyski Na podst. „Polskich tradycji świątecznych” (H. Szymanderskiej) oraz źródeł internetowych</p>	<p>No século XVI não havia uma avaliação comum. No entanto, gradualmente nas aldeias polonesas, a <i>Sobótka</i>, a noite de S. João, as guirlandas ou a noite de <i>kupała</i>, populares em Mazóvia e Podlasié, eram comemoradas “um pouco de modo cristão e um pouco popular”. De qualquer forma, todas as tradições e costumes da <i>Sobótka</i> precisavam proporcionar aos participantes saúde, sucesso sentimental e boa colheita no campo. Durante esta noite mágica, nas encostas, junto às estradas, à beira dos rios e nascentes acendia-se grandes fogueiras. Antes era preparado um maço de ervas que eram queimadas junto com os pedaços de madeira, principalmente de freixo, bétula ou carvalho. Os moradores, a cada momento, jogavam as ervas frescas e estas fumaceavam um odor forte que envolvia toda a região. O passatempo favorito dos rapazes era pular as fogueiras. Cantos e danças alegres ao redor delas tinham como objetivo limpar e proteger contra doenças e as forças do mal. Um elemento inseparável nestas brincadeiras eram as previsões, especialmente aquelas ligadas com a temática amorosa.</p> <p>O costume antigo de jogar flores e ervas na água como espécie de presentes e oferenda mudou para o costume de jogar guirlandas. As moças esperavam-no com ansiedade e desde cedo de manhã teciam as guirlandas e cantavam: “Amanhã no S. Joãozinho, jogaremos a guirlanda na água...”. Porque só na noite de S. João poderiam saber se casariam e quando. Quando as moças as jogavam nas correntes dos rios, as guirlandas com as velas acesas, os rapazes solteiros esperavam-nas nas canoas para poder pular na água e pegá-las. Se não fosse possível e a guirlanda seguisse adiante, isto queria dizer que a moça precisava ainda esperar um pouco para se casar. Porém, se a guirlanda afundava ou emaranhava-se na vegetação era sinal que, provavelmente, ficaria solteira.</p> <p>A noite de S. João era, então, uma noite de união dos pares, enamorados, aos quais, sem gracejos e comentários, era permitido um passeio a sós na floresta. Nesta ocasião procuravam a sorte e o sucesso, na legendária flor de samambaia. A crença de sua existência perdurou em quase toda a Europa. Em muitos países até hoje duram as sagas e lendas sobre sua ação mágica, que dá fortuna e sabedoria.</p> <p>A flor da samambaia tornou-se motivo de outras festas. As ‘Alibabas’ polonesas (conjunto vocal) cantavam uma canção sobre ela: “Floresce uma vez, só uma vez, uma flor branca.. por uma noite e cheira assim... ah!”. Até hoje é sucesso em grandes festas culturais, piqueniques e festins. Àquelas mais conhecidas pertence o espetáculo – ‘Guirlandas de Cracóvia, nas correntes do Vístula sob o castelo de Wawel’.</p> <p>Vale a pena ir lá uma vez, e ... procurar a sua flor de samambaia.</p> <p style="text-align: right;">Redigiu: profa. Barbara Rzyski Baseado em „Tradições polonesas” H. Szymanderska e fontes da Internet</p>

26 MAJA - Dzień Matki

**“Są w kalendarzu wspaniałe daty,
które świętuje ludzkość od lat.
Jednak Dzień Matki to dzień jedyny,
to najwspanialsza ze wszystkich dat.”**

***Z okazji Dnia Matki - najpiękniejszy bukiet życzeń -
wszystkim Matkom składa - Redakcja Biuletynu***

26 de MAIO – Dia das Mães na Polônia

**“No calendário existem datas especiais
que a humanidade comemora há anos.
No entanto, o Dia das Mães é um dia único,
é a melhor de todas as datas.”**

Por ocasião do Dia das Mães
a Redação do Boletim oferece à todas as Mães o mais lindo ramalhete de felicitações